

БУЙРУК
ПРИКАЗ

№ _____

Бишкек

**Кыргыз Республикасынын Аксакалдар сотторунун кеңеши жөнүндө
Жобону бекитүү тууралуу**

“Аксакалдар соттору жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 42-беренесине, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 3-мартындагы № 115 “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым ченем жаратуу ыйгарым укуктарын мамлекеттик органдарга жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органдарына өткөрүп берүү жөнүндө” токтомунун 1-тиркемесинин 21-пунктунун 5-пунктчасына жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 15-ноябрындагы № 258 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттиги (мындан ары – Агенттик) жөнүндө жобого ылайык, буйрук кылам:

1. Аксакалдар сотторунун кеңеши жөнүндө Жобо (мындан ары – Жобо) тиркемеге ылайык бекитилсин.
2. Аксакалдар сотторунун кеңештерин түзүүдө жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына ушул Жобону жетекчиликке алуу сунушталсын.
3. Кыргыз Республикасынын Президентинин облустардагы ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн аппараттары, жергиликтүү мамлекеттик администрациялар Аксакалдар сотторунун кеңеши жөнүндө Жобону сайттарга жайгаштырууну уюштурууга көмөк көрсөтсүн.
4. Агенттиктин жергиликтүү өз алдынча башкарууну өнүктүрүү башкармалыгынын жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен өз ара аракеттенүү бөлүмү ушул буйрукту Кыргыз Республикасынын Президентинин облустардагы ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн аппараттарына, жергиликтүү мамлекеттик администрацияларга, Бишкек жана Ош шаарларынын мэрияларына жана шаардык кеңештерине жиберсин.
5. Агенттиктин финансылык жана административдик камсыздоо бөлүмү ушул буйрук катталган күндөн тартып үч жумушчу күндүн ичинде Агенттиктин веб-сайтында жарыяланышын камсыз кылынат.

6. Буйрук кабыл алынган күндөн тартып жети жумушчу күндүн ичинде Агенттиктин укуктук камсыздоо бөлүмү электрондук версиясын электрондук документ жүгүртүү системасы аркылуу Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине укуктук маалыматтардын борборлоштурулган банкына киргизүү үчүн жөнөтсүн.

7. Агенттиктин 2025-жылдын 15-августундагы № 01-25/298 “Аксакалдар сотторунун кеңеши жөнүндө Жобону бекитүү тууралуу” буйругу күчүн жоготту деп таанылсын.

8. Бул буйрук расмий жарыяланган күндөн тартып жети жумушчу күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

9. Бул буйруктун аткарылышын көзөмөлдөө Агенттиктин директорунун орун басары Э.Н. Иргебаевге жүктөлсүн.

Директор

Э.Н. Джантаев

**БУЙРУК
ПРИКАЗ**

№ _____

Бишкек

**Об утверждении Положения о Совете судов аксакалов
Кыргызской Республики**

В соответствии со статьей 42 Закона Кыргызской Республики «О судах аксакалов», подпунктом 5 пункта 21 приложения 1 к постановлению Кабинета Министров Кыргызской Республики «О внесении изменения в постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «О делегировании отдельных нормотворческих полномочий Кабинета Министров Кыргызской Республики государственным органам и исполнительным органам местного самоуправления» от 3 марта 2023 года № 115» и Положением о Государственном агентстве по делам государственной службы и местного самоуправления при Кабинете Министров Кыргызской Республики, утвержденным постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики от 15 ноября 2021 года № 258, приказываю:

1. Утвердить Положение о Совете судов аксакалов (далее – Положение) согласно приложению.
2. Рекомендовать органам местного самоуправления руководствоваться настоящим Положением при образовании Совета судов аксакалов.
3. Аппаратам полномочных представителей Президента Кыргызской Республики в областях, местным государственным администрациям оказать содействие в организации размещения на сайтах Положения о Совете судов аксакалов.
4. Отделу взаимодействия с органами местного самоуправления управления развития местного самоуправления Агентства направить настоящий приказ в аппараты полномочных представителей Президента Кыргызской Республики в областях, местные государственные администрации, местные кенешы и мэрии городов Бишкек и Ош.
5. Отделу финансового и административного обеспечения Агентства в течение трех рабочих дней со дня регистрации настоящего приказа обеспечить его опубликование на веб-сайте Агентства.

6. Отделу правового обеспечения Агентства в течение семи рабочих дней со дня принятия направить электронную версию приказа через систему электронного документооборота в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Централизованный банк данных правовой информации.

7. Признать утратившим силу приказ Агентства «Об утверждении Положения о Советах судов аксакалов» от 15 августа 2025 года № 01-25/298.

8. Настоящий приказ вступает в силу по истечении семи рабочих дней со дня официального опубликования.

9. Контроль за исполнением настоящего приказа возложить на заместителя директора Агентства Э.Н. Иргебаева

Директор

Э.Н. Джантаев

Кыргыз Республикасынын
Министрлер Кабинетине
караштуу Мамлекеттик кызмат
жана жергиликтүү өз алдынча
башкаруу иштери боюнча
мамлекеттик агенттигинин
2026-жылдын “ ____ ” _____ № ____
буйругуна тиркеме

**Кыргыз Республикасынын Аксакалдар сотторунун
кеңеши жөнүндө
Жобо**

1-бөлүм. Жалпы жоболор

1. Бул Жобо Кыргыз Республикасынын Аксакалдар сотторунун кеңешин (мындан ары – Кеңеш) түзүүнүн жана алардын ишин уюштуруунун тартибин аныктайт.

2. Кеңеш аксакалдар сотторунун ишин координациялоо үчүн түзүлгөн консультативдик-координациялык орган болуп саналат жана коомдук башталышта иштейт.

3. Кеңеш өз ишинде Кыргыз Республикасынын Конституциясын, “Аксакалдар соттору жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамын, Кыргыз Республикасынын Президентинин жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин актыларын, Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актыларын жана ушул Жобону жетекчиликке алат.

2-бөлүм. Кеңештин ишинин принциптери

4. Кеңеш төмөнкү принциптердин негизинде иштейт:

- мыйзамды сактоо;
- Кыргыз Республикасынын элинин мыйзамдарга карама-каршы келбеген моралдын, адеп-ахлактын, үрп-адаттардын жана каада-салттардын ченемдерин сактоо;
- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарына карама-каршы келбеген өлчөмдө ачыктык жана айкындуулук;
- Кеңештин мүчөлөрүнүн анын курамындагы иши үчүн тең укуктуулугунун жана жоопкерчилигинин;
- кызыкчылыктардын кагылышуусун болтурбоо.

**3-бөлүм. Кеңештин максаттары, милдеттери жана
функциялары**

5. Кеңештин негизги максаты аксакалдар сотторунун институтун өнүктүрүүгө жана алардын кызыкчылыктарын коргоого багытталган аксакалдар сотторунун ишин координациялоо болуп саналат.

6. Кеңештин милдеттерине төмөнкүлөр кирет:

- аксакалдар сотторунун ишин координациялоону камсыз кылуу;
- аксакалдар сотторунун мамлекеттик органдар, жергиликтүү соттор жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен өз ара аракеттенүүсүн уюштуруу;
- аксакалдар сотторунун чечимдерине мониторинг жүргүзүү, жалпылоо жана алардын зомбулуктун жана социалдык чыр-чатактардын алдын алуу боюнча профилактикалык иш-чараларды ишке ашырууга катышуусу;
- аксакалдар сотторунун мүчөлөрүн (жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, башка кызыкдар мамлекеттик органдар менен бирдикте) алардын укуктук маданиятын өнүктүрүү боюнча, анын ичинде Кыргыз Республикасынын калкынын мыйзамдарга карама-каршы келбеген моралдык, адеп-ахлактык ченемдерин, үрп-адаттарын жана каада-салттарын сактоо боюнча, тараптарды жараштырууда окутууну уюштуруу жана аксакалдар сотторунун ишин өркүндөтүү боюнча сунуштарды иштеп чыгуу;
- аксакалдар сотторуна жана алардын мүчөлөрүнө моралдык жана материалдык дем берүү боюнча сунуштарды жана механизмдерди иштеп чыгуу.

7. Максаттарга жетүү жана милдеттерди ишке ашыруу үчүн Кеңеш төмөнкү функцияларды аткарат:

- коюлган максаттарды жана милдеттерди ишке ашырууда мамлекеттик органдар, жергиликтүү соттор, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жана жарандык коомдун түзүмдөрү менен өз ара аракеттенүү;
- аксакалдар сотторунун системасын өнүктүрүүгө жана алардын кызыкчылыктарын коргоого, ошондой эле Кеңештин компетенциясына кирген маанилүү маселелерди чечүүгө багытталган тиешелүү компетенттүү органдарга сунуштарды иштеп чыгуу;
- аксакалдар соттору менен Кеңештин ортосунда маалымат алмашуу механизмдерин иштеп чыгуу;
- аксакалдар сотторунун ишине мониторинг жүргүзүү, анын ичинде иштин статистикасын талдоо жана аларды өркүндөтүү боюнча сунуштарды иштеп чыгуунун жыйынтыктары боюнча мониторинг жүргүзүү;
- жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен бирдикте жергиликтүү соттордун жана башка кызыкдар мамлекеттик органдардын өкүлдөрүнүн катышуусу менен аксакалдар сотторунун мүчөлөрү үчүн окутуучу иш-чараларды уюштуруу;
- аксакалдар сотторунун ишине тиешелүү ченемдик укуктук актылардын долбоорлоруна карата сунуштарды жана сын-пикирлерди даярдоо;
- Кеңештин чечимдеринин аткарылышын контролдоо.

4-бөлүм. Кеңештин укуктары жана милдеттери

8. Кеңеш төмөнкүлөргө укуктуу:

- аксакалдар сотторунун системасын өнүктүрүүгө жана ушул Жобо менен Кеңештин компетенциясына кирген маанилүү маселелерди чечүүгө

багытталган сунуштарды мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кароосуна киргизүүгө;

– зарылдыгына жараша аксакалдар сотторунун системасын өнүктүрүүнүн бардык маселелерин талкуулоого, мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жетекчилеринен Кеңештин компетенциясына кирген маселелер боюнча маалыматтарды сурап алууга;

– Кеңештин максаттарын жана милдеттерин ишке ашырууга тиешелүү башка маселелерди кароого жана чечүүгө;

– аксакалдар сотторуна жана аксакалдар сотторунун мүчөлөрүнө моралдык жана материалдык колдоо көрсөтүү жөнүндө мамлекеттик органдарга жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына сунуштарды киргизүүгө.

9. Кеңеш төмөнкүлөргө милдеттүү:

– өзүнүн ишинин негизги жыйынтыктарын ачык булактарда (ЖМКлар, мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруучу органдарынын маалыматтык сайттары) жарыялоо;

– аксакалдар сотторунун милдеттерин жана функцияларын түшүндүрүүчү маалыматтык кампанияларды калк арасында жүргүзүүгө.

5-бөлүм. Кеңештин мүчөлөрүнүн укуктары жана милдеттери

10. Кеңештин мүчөлөрү төмөнкүлөргө укуктуу:

– Кеңештин кароосуна киргизилүүчү бардык маселелерди талкуулоого катышууга, өз пикирин ачык билдирүүгө;

– Кеңештин компетенциясына кирген ар кандай маселелерди Кеңештин кароосуна киргизүүгө;

– талкууланып жаткан маселелер боюнча кеңештин мүчөлөрүнөн маалымат алууга.

11. Кеңештин мүчөлөрү төмөнкүлөргө милдеттүү:

– Кеңештин жыйналыштарына жана иш-чараларына катышууга;

– Кеңештин Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын алкагында кабыл алынган чечимдерин аткарууга;

– Кеңештин тапшырмаларын ак ниеттүүлүк менен аткарууга,

– этика жана купуялуулук ченемдерин сактоого.

12. Кеңештин мүчөсүнүн ыйгарым укуктарын токтотуу:

– жеке арызы боюнча;

– жыйындарды үч жолудан ашык өткөрүп жиберген учурда Кеңештин чечими боюнча;

– аксакалдар сотунун мүчөсү катары ыйгарым укуктарынын мөөнөтү аяктагандыгына байланыштуу;

– соттун айыптоо өкүмү мыйзамдуу күчүнө киргенде;

– аксакалдар сотунун, аксакалдар Кеңешинин чакыртып алуусу;

– Кыргыз Республикасынын чегинен тышкары туруктуу жашоо үчүн чыгып кеткендигине байланыштуу;

- сот тарабынан Кеңештин мүчөсү аракетке жөндөмсүз же дайынсыз жоголду деп таанылганда, ошондой эле ал өлдү деп жарыяланганда;
- Кеңештин мүчөсү каза болгондо.

6-бөлүм. Кеңештин курамы жана аны түзүүнүн тартиби, Кеңештин мүчөлөрүнүн ыйгарым укуктарын токтотуу, токтото туруу

13. Аксакалдар сотторунун Кеңеши айылдык аймактарда, шаарларда жана райондордо үч же андан көп аксакалдар соту болгондо 3 мүчөдөн кем эмес санда 4 жылдык мөөнөткө түзүлөт.

Зарыл болгон учурда аксакалдар сотторунун Кеңеши ушул пункттун биринчи абзацынын талаптарын сактоо менен Бишкек шаарынын муниципалдык административдик райондорунда, Ош шаарынын муниципалдык аймактык башкармалыктарында жана облустук маанидеги шаарларда түзүлүшү мүмкүн.

14. Кеңешти/кеңештерди түзүү жөнүндө чечим жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруучу органдарынын жетекчилери (айыл өкмөттөрүнүн башчылары жана шаарлардын мэрлери) жана жергиликтүү мамлекеттик администрациянын башчысы тарабынан кабыл алынат, мында ушул Жобонун 15-пунктунун талаптарына ылайык тиешелүү кеңештин сандык курамы аныкталат жана айыл, МАБ, айыл аймактары, муниципалдык административдик райондор ж. б. боюнча квота белгиленет.

15. Кеңештер аксакалдар сотторунун/кеңештеринин өкүлчүлүк принцибин сактоо менен түзүлөт:

- айылдык аймактын, райондук жана облустук маанидеги шаарлардын тиешелүү административдик-аймактык бирдиктин аксакалдар сотторунун бирден кем эмес өкүлүнүн ичинен;

- райондун аймагында жайгашкан ар бир айылдык аймактан жана райондук маанидеги шаардан Кеңештин бирден кем эмес өкүлүнөн. Кеңеш түзүлбөгөн айылдык аймактан-айылдык аймакта болгон бардык аксакалдар сотторунан бир өкүл;

- республикалык маанидеги шаарлар - ар бир сот тарабынан шайланган шаардын аксакалдарынын бирден кем эмес өкүлүнөн, ал эми муниципалдык административдик райондордо, муниципалдык аймактык башкармалыктарда кеңештер болсо аталган кеңештердин бирден ашык эмес өкүлүнөн.

Кеңештин курамына өкүлдөр аксакалдар сотторунун, кеңештеринин жыйналышында шайланат.

Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органы Кеңештин курамына бирден өкүл дайындоого укуктуу.

Кеңештин курамы аймактык таандыктыгына ылайык жергиликтүү мамлекеттик администрациянын чечими, жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органы тарабынан жарыяланат, анда Кеңештин биринчи жыйналышын чакыруу датасы каралат, ал кеңештин курамы жөнүндө чечим жарыялангандан кийин беш жумушчу күндөн кечиктирилбестен чакырылат.

7-бөлүм. Кеңештин ишин уюштуруу

16. Кеңештин ишинин негизги уюштуруучулук-укуктук формасы болуп жыйналыш эсептелет.

17. Кеңештин биринчи жыйналышына жергиликтүү мамлекеттик администрациянын/жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органынын өкүлү төрагалык кылат, төрагалык кылуучу Кеңештин мүчөлөрүнүн атынан чыгат.

Жыйналышта анын мүчөлөрүнүн ачык добуш берүүсү менен Кеңештин төрагасы жана анын орун басары шайланат.

Кеңештин жыйналышынын чечими менен добуштарды эсептөө Кеңештин жыйналышынын катчысы же курамы үч мүчөдөн турган эсептөө комиссиясы тарабынан жүзөгө ашырылат.

Кеңештин жыйналышы, эгерде ага кеңешти түзүү жөнүндө жергиликтүү мамлекеттик администрациянын/жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органынын чечими менен Кеңештин белгиленген курамынын үчтөн экисиден кем эмеси катышса укуктуу болуп саналат.

18. Төраганын кызмат ордуна талапкерлер Кеңештин мүчөлөрү тарабынан көрсөтүлөт. Кеңештин төрагалыгына талапкер сөзсүз түрдө аксакалдар сотунун мүчөсү болууга жана жогорку билимге ээ болуусу жакшы.

Добуш берүүгө катышкан Кеңештин мүчөлөрүнүн добуштарынын жарымынан көбүн алган талапкер Кеңештин төрагасы болуп шайланды деп эсептелет.

Эгерде талапкерлердин бири да биринчи турда шайлоо үчүн талап кылынган добуштардын санын ала албаса, добуштардын эң көп санын алган бир талапкер боюнча добуш берүүнүн экинчи туру өткөрүлөт.

Эгерде экинчи турда талапкер Кеңештин мүчөлөрүнүн жалпы санынын жарымынан көбүнүн добушун ала албаса, жаңы талапкерлерди көрсөтүү менен жаңы шайлоо өткөрүлөт.

Эгерде биринчи турда талапкерлер добуштардын бирдей санын алган учурда, жаңы талапкерлерди көрсөтүү менен же чүчүкулак жолу менен жаңы шайлоо өткөрүлөт.

Жаңы шайлоодо талапкерлерге добуш берүү тизме боюнча жүзөгө ашырылат жана башка талапкерлерге салыштырмалуу Кеңештин мүчөлөрүнүн көбүрөөк добушун алган талапкер төрага болуп шайланды деп эсептелет.

Кеңештин орун басарынын кызмат ордуна талапкер Кеңештин мүчөлөрү тарабынан көрсөтүлөт жана ушул пунктта белгиленген Кеңештин төрагасын шайлоо үчүн каралган тартипте шайланат.

Кеңештин төрагасын жана анын орун басарын шайлоо Кеңештин кийинки жыйналышына жылдырылышы мүмкүн эмес.

19. Кеңештин төрагасын жана анын орун басарын шайлоо Кеңештин чечими менен жол-жоболоштурулат жана жергиликтүү мамлекеттик администрациянын/жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органынын чечими менен жарыяланат.

20. Кеңештин төрагасынын, төраганын орун басарынын/орун басарларынын ыйгарым укуктары мөөнөтүнөн мурда токтотулган учурда бош орунду калган мөөнөткө ээлөө ушул Жобонун 17-19-пункттарына ылайык аларды шайлоо тартибине ылайык жүзөгө ашырылат.

21. Биринчи жыйналышты, Кеңештин төрагасын жана анын орун басарын шайлоону уюштуруучулук жактан камсыз кылуу жергиликтүү мамлекеттик администрациянын аппаратына жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруучу органына жүктөлөт.

22. Кеңештин төрагасы Кеңештин ишин жетектейт жана анын жыйналыштарына төрагалык кылат.

Төраганын орун басары төрага жокто анын ордун алмаштырат.

Кеңештин катчысы мамлекеттик органдын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органынын кызматкерлеринин ичинен дайындалат, ал документ жүгүртүү, протоколдорду жүргүзүү, отчетторду даярдоо үчүн жооп берет.

Кеңештин жумушчу органы/жооптуу аткаруучусу болуп:

– райондук деңгээлде аксакалдар кеңешинин/сотторунун иши үчүн жооптуу анын жетекчиси тарабынан аныкталуучу жергиликтүү мамлекеттик администрациянын түзүмдүк бөлүмү же кызмат адамы;

– шаардын жана айылдык аймактын деңгээлинде жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруучу органынын түзүмдүк бөлүмү же кызмат адамы аксакалдар кеңешинин/сотторунун ишине жооптуу анын жетекчиси тарабынан аныкталат.

23. Кеңештин жыйындары кварталына бир жолудан кем эмес өткөрүлөт.

Кезексиз жыйналыштар кеңештин төрагасынын же мүчөлөрүнүн үчтөн биринин демилгеси боюнча чакырылышы мүмкүн.

Кеңештин отурумдары бетме-бет жана дистанциялык формада (видеоконференция платформалары аркылуу онлайн) өткөрүлүшү мүмкүн.

Кеңештин жыйналыштарына маселелерди даярдоо кеңештин мүчөлөрү тарабынан Кеңештин жумушчу органы/жооптуу аткаруучу менен бирдикте жүзөгө ашырылат. Кеңештин жыйналышынын күн тартиби төрага тарабынан түзүлөт жана Кеңештин мүчөлөрү тарабынан бекитилет.

Чечимдер көпчүлүк добуш менен кабыл алынат, добуштар тең болгон учурда төрагалык кылуучунун добушу чечүүчү болуп саналат.

24. Кеңештин бардык чечимдери протоколдорго жазылат, аларга төрагалык кылуучу жана катчы кол коюшат. Документтер Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык беш жыл сакталат.

25. Кеңештин чечимдери сунуштама мүнөзүндө болот жана жергиликтүү мамлекеттик администрациянын/жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органынын тиешелүү чечимдери аркылуу ишке ашырылышы мүмкүн.

8-бөлүм. Корутунду жоболор

26. Кеңешти анын ишине байланыштуу уюштуруучулук, материалдык-техникалык жана башка жактан камсыз кылуу төмөнкүлөр тарабынан жүргүзүлөт:

– райондук деңгээлдеги Кеңеш – жергиликтүү мамлекеттик администрация;

– шаардын жана айылдык аймактын кеңеши – жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруучу органы.

27. Кеңештин ишин камсыз кылуу Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 115-беренесине, Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодексинин 51-беренесине жана “Кыргыз Республикасынын Аксакалдар соттору жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 38-беренесине, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында тыюу салынбаган каржылоонун башка булактарына ылайык жергиликтүү бюджеттен каржыланат.

Приложение к приказу
Государственного
агентства по делам
государственной службы и
местного самоуправления
при Кабинета Министров
Кыргызской Республики
от _____ 2025 года № _____

Положение о Совете судов аксакалов Кыргызской Республики

Глава 1. Общие положения

1. Настоящее Положение определяет порядок формирования Совета судов аксакалов в Кыргызской Республики (далее - Совет) и организацию его деятельности.

2. Совет является консультативно-координационным органом судов аксакалов соответствующих административно-территориальных единиц, созданных в порядке, установленном настоящим Положением, и действует на общественных началах.

3. Совет в своей деятельности руководствуется Конституцией Кыргызской Республики, Законом Кыргызской Республики «О судах аксакалов», актами Президента Кыргызской Республики и Кабинета Министров Кыргызской Республики, иными нормативными правовыми актами Кыргызской Республики и настоящим Положением.

Глава 2. Принципы деятельности Совета

4. Совет осуществляет свою деятельность на основе следующих принципов:

- соблюдения законности;
- соблюдения норм морали, нравственности, обычаев и традиций народа Кыргызской Республики, не противоречащих законодательству;
- открытости и гласности в той мере, в какой она не противоречит требованиям законодательства Кыргызской Республики;
- равноправия и ответственности членов Совета за деятельность в его составе;
- исключения конфликта интересов.

Глава 3. Цель, задачи и функции Совета

5. Основной целью Совета является координация деятельности судов аксакалов, направленная на развитие института судов аксакалов и защиты их интересов.

6. Задачами Совета являются:

- обеспечение координации работы судов аксакалов;

- организация взаимодействия судов аксакалов с государственными органами, местными судами и органами местного самоуправления;
- мониторинг, обобщение решений судов аксакалов и их участие в реализации профилактических мероприятий по предотвращению насилия и социальных конфликтов;
- организация обучения членов судов аксакалов (совместно с органами местного самоуправления, другими заинтересованными государственными органами) по развитию их правовой культуры, в том числе по соблюдению норм морали, нравственности, обычаев и традиций народа Кыргызской Республики, не противоречащих законодательству, при примирении сторон и выработка рекомендаций по совершенствованию деятельности судов аксакалов;
- разработка предложений и механизмов по моральному и материальному стимулированию судов аксакалов и их членов.

7. Для достижения целей и реализации задач Совет выполняет следующие функции:

- взаимодействие с государственными органами, местными судами, органами местного самоуправления и структурами гражданского общества в реализации поставленных целей и задач;
- разработка предложений в соответствующие компетентные органы, направленных на развитие системы судов аксакалов и защиты их интересов, а также решение важных вопросов, отнесенных к компетенции Совета;
- разработка механизмов обмена информацией между судами аксакалов и Советом;
- проведение мониторинга работы судов аксакалов, включая анализ статистики дел и по итогам выработка предложений по их совершенствованию;
- совместно с органами местного самоуправления организация обучающих мероприятий для членов судов аксакалов с участием представителей местных судов и других заинтересованных государственных органов;
- подготовка предложений и замечаний к проектам нормативных правовых актов, затрагивающих деятельность судов аксакалов;
- контроль за исполнением решений Совета.

Глава 4. Права и обязанности Совета

8. Совет имеет право:

- вносить на рассмотрение государственных органов и органов местного самоуправления предложения, направленные на развитие системы Судов аксакалов и решение важных вопросов, отнесенных к компетенции Совета настоящим Положением;
- по мере необходимости обсуждать все вопросы развития системы судов аксакалов, запрашивать у руководителей государственных органов и органов

местного самоуправления информацию по вопросам, отнесенным к компетенции Совета;

– рассматривать и решать иные вопросы, касающиеся реализации целей и задач Совета;

– вносить предложения государственным органам и органам местного самоуправления об оказании моральной и материальной поддержки судов аксакалов и членов судов аксакалов.

9. Совет обязан:

- публиковать основные итоги своей работы в открытых источниках (СМИ, информационные сайты государственных органов и исполнительных органов местного самоуправления);

- проводить среди населения информационные кампании, разъясняющие задачи и функции судов аксакалов.

Глава 5. Права и обязанности членов Совета

10. Члены Совета имеют право:

– принимать участие в обсуждении всех вопросов, выносимых на рассмотрение Совета, открыто выражать свое мнение;

– вносить на рассмотрение Совета любые вопросы, относящиеся к компетенции Совета;

– получать информацию по обсуждаемым вопросам от членов Совета.

11. Члены Совета обязаны:

– участвовать в заседаниях и мероприятиях Совета;

– исполнять решения Совета, принятые в рамках законодательства Кыргызской Республики;

– добросовестно выполнять поручения Совета,

– соблюдать нормы этики и конфиденциальности.

12. Полномочия члена Совета прекращаются:

- по личному заявлению;

- по решению Совета в случае пропуска заседаний более трех раз;

- в связи с истечением срока полномочий в качестве члена суда аксакалов;

- вступления в законную силу обвинительного приговора суда;

- по отзыву соответствующего суда аксакалов, Совета;

- в связи с выездом на постоянное место жительства за пределы Кыргызской Республики;

- признания судом члена Совета недееспособным или безвестно отсутствующим, а также объявления его умершим;

- смерти члена Совета.

Глава 6. Состав и порядок формирования Совета, прекращение, приостановление полномочий членов Совета

13. Совет судов аксакалов создается в айылных аймаках, городах и районах при наличии в них трех и более судов аксакалов, в количестве не менее 3 членов сроком на 4 года.

При необходимости Совет судов аксакалов может создаваться в муниципальных административных районах города Бишкек, муниципальных территориальных управлениях города Ош и городов областного значения с соблюдением требований абзаца первого настоящего пункта.

14. Решения о создании Совета/Советов принимаются руководителями исполнительных органов местного самоуправления (главы айыл окмоту и мэров городов) и главой местной государственной администрации, где, исходя из требований пункта 15 настоящего Положения, определяется количественный состав соответствующего Совета и устанавливается квота по айылам, МТУ, айылным аймакам, муниципальным административным районам и т.д.

15. Советы формируются с соблюдением принципа представленности судов аксакалов/Советов:

- айыльного аймака, городов районного и областного значений из числа не менее одного представителя имеющихся судов аксакалов соответствующей административно-территориальной единицы;

- района из числа не менее одного представителя Совета из каждого айыльного аймака и города районного значения, расположенных на территории района. Из айыльного аймака, где не создан Совет - одного представителя от всех судов аксакалов, имеющихся в айыльном аймаке;

- города республиканского значения из числа не менее одного представителя избранных каждым судом аксакалов города, а при наличии Советов в муниципальных административных районах, муниципальных территориальных управлениях из числа не более одного представителя названных Советов.

Представители в состав Совета избираются на заседаниях судов аксакалов.

Местная государственная администрация и исполнительный орган местного самоуправления вправе назначить по одному представителю в состав Совета.

Состав Совета объявляется решением местной государственной администрации, исполнительным органом местного самоуправления в соответствии территориальной принадлежностью, где и предусматривается дата созыва первого заседания Совета, которое созывается не позднее пяти рабочих дней после объявления решений о составе Совета.

Глава 7. Организация деятельности Совета

16. Основной организационно-правовой формой работы Совета является заседание.

17. На первом заседании Совета председательствует представитель местной государственной администрации/исполнительного органа местного самоуправления, председательствующий представляет членов Совета.

На заседании открытым голосованием его членов избирается председатель Совета и его заместитель.

Решением заседания Совета подсчет голосов осуществляется секретарем заседания Совета или счетной комиссией в составе трех членов.

Заседание Совета является правомочным, если на нем присутствуют не менее двух третей от состава, установленного решением местной государственной администрации/исполнительным органом местного самоуправления о создании Совета.

18. Кандидаты на должность председателя выдвигаются членами Совета. Кандидат на должность председателя Совета должен быть обязательно членом суда аксакалов и желательно иметь высшее образование.

Кандидат, набравший более половины количества голосов членов Совета, принявших участие в голосовании, считается избранным председателем Совета.

В случае если ни один из кандидатов в первом туре не набрал требуемого для избрания числа голосов, проводится второй тур голосования по одной кандидатуре, получившей наибольшее число голосов.

Если во втором туре кандидат не набрал более половины голосов от общего числа членов Совета, проводятся новые выборы с выдвижением новых кандидатур.

В случае если в первом туре кандидаты набрали равное число голосов, проводятся новые выборы с выдвижением новых кандидатов или путем жеребьевки.

Голосование при новых выборах кандидатов осуществляется по списку и избранным председателем считается кандидат, получивший больше голосов членов Совета по сравнению с другими кандидатами.

Кандидат на должность заместителя председателя Совета выдвигается членами Совета и избирается в порядке, предусмотренном для избрания председателя Совета, установленном в настоящем пункте.

Избрание председателя Совета и его заместителя не может быть перенесено на следующее заседание Совета.

19. Избрание председателя Совета и его заместителя оформляется решением Совета и объявляется решением местной государственной администрации/исполнительного органа местного самоуправления.

20. В случае досрочного прекращения полномочий председателя, заместителя/заместителей председателя Совета замещение вакантного места на остающийся срок осуществляется согласно порядку их избрания в соответствии с пунктами 17-19 настоящего Положения.

21. Организационное обеспечение первого заседания, выборов председателя Совета и его заместителя возлагается на аппарат местной государственной администрации и исполнительного органа местного самоуправления.

22. Председатель Совета руководит деятельностью Совета и председательствует на его заседаниях.

Заместитель председателя замещает председателя в его отсутствие.

Секретарь Совета назначается из числа сотрудников государственного органа и исполнительного органа местного самоуправления, который отвечает за документооборот, ведение протоколов, подготовку отчетов.

Рабочим органом/ответственным исполнителем Совета является:

- на районном уровне – структурное подразделение или должностное лицо местной государственной администрации, определяемое его руководителем, ответственным за работу Совета/судов аксакалов;

– на уровне города и айылного аймака – структурное подразделение или должностное лицо исполнительного органа местного самоуправления, определяемое его руководителем, ответственным за работу Совета/судов аксакалов.

23. Заседания Совета проводятся не реже одного раза в квартал.

Внеочередные заседания могут быть созваны по инициативе председателя или одной трети членов Совета.

Заседания Совета могут проводиться как в очной, так и дистанционной форме (онлайн через платформы видеоконференций).

Подготовка вопросов на заседания Совета осуществляется членами Совета совместно с рабочим органом/ответственным исполнителем Совета. Повестка дня заседания Совета формируется Председателем и утверждается членами Совета.

Решения принимаются большинством голосов, при равенстве голосов голос председательствующего является решающим.

24. Все решения Совета фиксируются в протоколах, которые подписываются председательствующим и секретарем. Документы хранятся в течение пяти лет в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

25. Решения Совета носят рекомендательный характер и могут быть реализованы через соответствующие решения местной государственной администрации/исполнительного органа местного самоуправления.

Глава 8. Заключительные положения

26. Организационное, материально-техническое и иное обеспечение Совета, связанное с его деятельностью, осуществляется:

- Советом районного уровня – местной государственной администрацией;

- Советом города и айылного аймака – исполнительным органом местного самоуправления.

27. Обеспечение деятельности Совета финансируется из местного бюджета в соответствии со статьей 115 Конституции Кыргызской Республики, статьей 51 Бюджетного кодекса Кыргызской Республики и статьей 38 Закона Кыргызской Республики «О судах аксакалов», а также других источников финансирования, не запрещенных законодательством Кыргызской Республики.